

עלון מספר 70

הנשיא ויצמן נתיבי השלום בנימין דה רוטשילד המדע רחובות ראשונים מצאנו יין
נס מעגלים כרמים הבה נגילה יבנה וחבריה בנות ברית אשדוד זמורה

אדר תשפ"ו

העלון הדיגיטלי

מרץ 2026

תוכן עניינים

בשם העורך – צבי תדמור

דבר יו"ר המועצה – אבי מלינסקי

מה נשמע בלשכות המועצה:

- סיפורים שמדברים ביד ושם- עם חברי לשכת נס" – מלכה סולומונוביץ'
- שיר השירים שלנו – מלכה סולומונוביץ'
- משחקים לגדולים – נינה לוי
- התנדבנו במרל"ג פתחון לב בראשון לציון – ישראל פרקר
- גם מעט הוא הרבה – מלכה סולומונוביץ'
- לשכת מעגלים בקירוב ללבבות – גלית גולוב

כתבות

- השמיעי קולך - ענת קורן
- מצאתי שירה – יאיר שירן
- מי היה חייקיל (חיים) שיף? – צבי תדמור

חלון לעלון

בימים אלה של מלחמת אין ברירה, בשתי חזיתות, בניסיון להסיר איום קיומי מול איראן וארגון חיזבללה בלבנון, כל תשומת הלב שלנו נמצאת שם. באותו זמן, בהיותנו ארגון חברתי של מתנדבים, המגויסים לעזור ולסייע בקהילה, תוך שמירה על הוראות הבטיחות והביטחון של פיקוד העורף, אנחנו מקיימים פעילות חברתית, באמצעות הרשתות הדיגיטליות, אחת מהן היא הוצאת העלון.

החודש, לפני 70 חודשים, בימי הקורונה, ביוני 2020 יצא לאור העלון הראשון של המועצה האזורית דרום. באותם ימים אבי ארז יו"ר המועצה האזורית, הרים את הכפפה ומאז והלאה בנחישות ובהתמדה, ממשיך חודש אחר חודש להוציא את העלון. על כך, הוא ראוי להערכה רבה, ולכמה מילות תודה.

בימי העלון הראשון היו במועצה האזורית דרום שלוש לשכות בלבד. כיום, יש במועצה שלנו 12 לשכות. זו התפתחות יפה וחשובה. זה אומר, כי גדל הפוטנציאל של מספר הקוראים בעלון, ועתה כולנו מחכים ומייחלים שיגדל גם מספר הכותבים. ראוי לקחת דוגמה מאנשי לשכת "נס" שמשתפים אותנו במספר כתבות, על הנעשה בלשכתם.

אתם/ מתבקשים/ות להצטרף ולקחת חלק בכתיבה. בחירת הנושאים לכתיבה היא בידיכם/ן למשל, בתחומי המדע, האמנות, החברה, היסטוריה, תרבות הפנאי כגון, טיולים, אוכל, ותחביבים. וכמובן סיפורים בכל תחום.

צבי תדמור / בשם העורך.

דבר יו"ר המועצה

חברות וחברים יקרים,

אני כותב אליכם היום, ביום ה-11 למלחמה, כשהלב של כולנו מלא בדאגה אך גם בגאווה גדולה. בתקופה מורכבת זו, תפילתי הראשונה היא שכל אחד ואחת מכם, ובני משפחותיכם, חשים בטוב ושומרים על חוסן פיזי ונפשי.

"בני ברית" היא הרבה יותר מארגון; היא משפחה. בימים האחרונים אני רואה אתכם – בהתנדבות, בעזרה הדדית ובדאגה לזולת – ומתמלא בתקווה. זהו כוחה של הקהילה שלנו, והוא זה שיאפשר לנו לעבור את הימים הקשים הללו יחד.

דגשים לימים הקרובים:

שמירה על הנחיות: אנא המשיכו להקפיד על הנחיות פיקוד העורף. הן מצילות חיים.

ערבות הדדית: אם אתם מכירים חבר מועצה או שכן הזקוק לסיוע, אל תהססו להושיט יד או לפנות אלינו.

עדכונים: המועצה זמינה עבורכם בכל ערוצי התקשורת לכל שאלה או צורך שעולה מהשטח. אנחנו נמצאים כאן בשבילכם, מחזקים את ידי כוחות הביטחון ומתפללים לימים שקטים יותר. ביחד ננצח.

בברכת חברים ובשורות טובות,

אבי מלינסקי

יו"ר מועצה אזורית דרום - בני ברית

מה נשמע בלשכות המועצה

סיפורים שמדברים ביד ושם- עם חברי "לשכת נס"

כתבה: מלכה סולומונוביץ נשיאת לשכת נס.

בבוקר חורפי קר וגשום, של ה- 9.1.26 יצאנו חברי "לשכת נס" אל "יד ושם" בירושלים.

כבר מן הרגע הראשון היה ברור – זה אינו עוד סיור, אלא מפגש עם זיכרון חי וכואב, כזה שחייבים לזכור ולשמר.

את דרכנו במוזיאון ההיסטורי הובילה המדריכה המופלאה ורד בן-ארצי, שלקחה אותנו לאורך ציר הזמן של השואה בדרך ייחודית:

לא באמצעות היסטוריה "יבשה" של תאריכים ומספרים, אלא דרך הסיפורים האישיים הזועקים מן התמונות, המוצגים והמיצגים.

זוהי מהותו של המקום: יד- של זיכרון, ושם- מתן שם וזהות לכל אחד ואחת מן האנשים שנרצחו בשל היותם יהודים.

כך הפכה ההיסטוריה הכללית לפסיפס אנושי, נוגע ומטלטל.

כבר בתחילת הדרך פגשנו את האמירה:

"לפני שהם מתו – הם חיו."

משפט שליווה אותנו לכל אורך הסיור.

עברנו בין תחנות החיים והחורבן:

העולם היהודי שלפני המלחמה, הגטאות, המחנות, מנגנון ההשמדה המתוכנן, ניסיונות המרד וההצלה – ועד דרכם של השורדים וההגעה לארץ ישראל.

בכל תחנה נחשפנו למיצג אישי, לתמונה, לפריט או לסיפור – עדות אחת מתוך מיליונים.

מבין הסיפורים, ליוותה אותנו במיוחד דמותה של שרלוטה סלומון.

אמנית צעירה ומבריקה, שקולה ויצירתה עברו כחוט שני בין חדרי המוזיאון ותקופותיו.

משידעה כי זמנה קצוב, ציירה מאות ציורים המלווים בטקסט ובמוזיקה – אוטוביוגרפיה מצוירת של חיים שלמים.

לפני שנשלחה לאושוויץ, בהיותה בהיריון, מסרה את היצירה ואמרה: "זה כל חיי".

שרלוטה נרצחה – אך חייה, קולה ויצירתה המשיכו ללוות אותנו, חדר אחר חדר.
סיפור נוסף שנחרת בלב היה "ספר המתכונים".

שיר השירים שלנו

כתבה: מלכה סולומונוביץ- נשיאת "לשכת נס"

המפגש הפעם של לשכת נס, בביתם של מיכל ואירי, ביקש לתת ביטוי לקשר שלנו אל המקורות, וכרגיל להוסיף לקשר בין החברים ולחברותא המשותפת.

הפעם, בחלק העיוני-תרבותי של המפגש, נבחרה הרצאה שניסתה להבין את משמעות האהבה והארוטיקה בשיר השירים.

ומה למדנו? למדנו כי שיר השירים הוא ספר ייחודי

בתנ"ך שבו שירי אהבה חושניים ופיוטיים בין איש ואישה, ללא אזכור מפורש של אלוהים ולו פעם אחת.

למדנו כי הכללתו בקנון –רשימת הספרים שנקבעו ככתבי הקודש המחייבים – עוררה ויכוח כבר בעת העתיקה, וכי קבלתו התאפשרה בזכות הקריאה האלגורית של חז"ל, שראו בו משל לאהבה שבין ה' לעם ישראל, ולא בין אנשים.

ובשונה מרוב ספרי התנ"ך העוסקים בחוק, היסטוריה ונבואה, שיר השירים מתמקד ברגש, בתשוקה ובקול האישי, ומעניק מקום מרכזי גם לקולה של האישה.

ואולי זה מה שנשאר איתנו בסוף:

החיים עצמם מלמדים שגם מעבר לפרשנויות, אהבה הדדית, חופשית ושוויונית תמיד מוסיפה טעם, עומק ומשמעות לחיים.

תודה למיכל ואירי על האירוח הנפלא, ולחברים על הסבלנות והפתיחות, במיוחד במפגש הזה. כמו בשיר השירים – גם אצלנו, המפגש בין אנשים הוא לב העניין.

משחקים לגדולים

כתבה : נינה לוי

במוצ"ש 7.2.2026 היה עוד מפגש מהנה של לשכת "נס", הפעם בביתם של זהבה ואיזיק דביר. את הערב פתחה הנשיאה מלכה סולומונוביץ עם דבריה המרגשים על ט"ו בשבט. חג

ששומר בתוכו הבטחה חדשה, לחישה של צמיחה בסבלנות ובעקשנות שקטה. היא ציינה שט"ו בשבט מלמד אותנו שכל התחלה נבנית בסתר, שכל פרי מתחיל מזרע קטן, ושכל מעשה טוב הוא נטיעה לעתיד. חג זה מזמין אותנו לראות למרחוק, לראות את העתיד שאנו נטעים במעשינו, בערכינו ובדרכנו. לשכת נס של בני ברית עומדת כמו עץ איתן, שורשיה בהתנדבות, צמרתה בערבות הדדית, ואור ליבה בלבביות ובחברות.

בהמשך עברנו במעגל למשחקי חברה בהנחיתה של אפי בנטוב גז. כל המשחקים

היו מאתגרים, משעשעים ומפתיעים. שיחקנו טריוויה, בינגו, מי אני, פנטומימה, אמת או שקר כמו ילדים. המנצחים אפילו קיבלו פרסים. למדנו מהיכן נלקח השם לכלב צ'יוואווה, מה מיוחד בביסקוויט פטי בר, מדוע נאסרה השמעת השיר "כושי כלב קט" ועוד. זה היה מפגש חברים שכולו

חגיגה של גיבוש, צחוק ותוכן מעניין.

תודה ענקית לזהבה ואיזיק דביר על האירוח למופת ולכל החברים שבזכותם כל מפגש הוא חוויה שמשאירה טעם של עוד.

התנדבנו במרל"ג פתחון לב בראשון לציון

ישראל פרקר לשכת "מצאנו יין" בבני ברית ראשון לציון

יש רגעים שבהם המצלמה הופכת למשנית, והידיים צריכות לעשות את המלאכה. אתמול, רונית ואני, חברי לשכת "מצאנו יין" בני ברית בראשון לציון, הגענו למרכז הלוגיסטי של עמותת "פתחון לב" בראשון לציון, עירנו, כדי לקחת חלק התנדבותי במפעל חסד שמתנהל בהיקף שקשה לתאר במילים.

מסתבר שערך ה"ערבות ההדדית" הוא לא רק מושג היסטורי, אלא דבר שפועם בתוך החברה שלנו. כשעומדים שם, בין אלפי מארזים המיועדים למשפחות נזקקות לקראת חג החירות, מבינים שחיים אמיתיים מתחילים בביטחון תזונתי.

מרגש היה לראות פעילות של מערך מקצועי ומיומן שלא כל כך מוכר לרבים מאיתנו.

עמותת "פתחון לב", שנוסדה ב-1998, הוא ארגון הומניטרי שנלחם בשורשי העוני. הסלוגן המופיע על הארגזים שבתמונות שצילמתי "מתחילים מהבטן, עוברים לראש, נכנסים ללב" הוא תוכנית עבודה של ממש.

העמותה מפעילה את תוכנית "נתיב לחיים", המלווה בצעירים מהפריפריה החברתית במשך מספר שנים מהתיכון, דרך הצבא ועד להשכלה הגבוהה ותעסוקה.

הם מבינים שסל המזון הוא העזרה המיידית ("ה"בטן"), אבל הדרך ליציאה אמיתית מעוני עוברת דרך חינוך והעצמה ("ה"ראש"). רבים מצעירים מתנדבים אלה, מלאי הכבוד, פעלו סביבו במחסן "פתחון לב".

במהלך ההתנדבות ראינו את שיתוף הפעולה ההדוק עם המגזר העסקי, כמו לדוגמה, רק אחת מרבות, רשת Carrefour שתורמת תשתית ומוצרים כדי להבטיח שסל המזון יהיה מכובד, עשיר ואיכותי. כשארזתי בקרטונים הגדולים את חבילות המצות והמצרכים, לא יכולתי שלא לחשוב על מאות האנשים שאיננו מכירים שגם הם ישובו סביב שולחן הסדר בזכות המתנדבים הרבים שפגשנו שם מכל הגילאים וממגזרים שונים.

מסתבר שמחפשים עוד ועוד מתנדבים להצטרף למאמץ הכולל:

כל תרומה של סל מזון משנה עולם עבור משפחה אחת. אפשר לתרום במוקד 2658* או דרך אתר "פתחון לב". <https://www.pitchonlev.org.il> / (התרומה מוכרת לפי סעיף 46).

המרכז הלוגיסטי בראשון לציון זקוק לידיים עובדות לאריזה ומיון. זו חוויה מיוחדת.

פניית - 050-5251654

מומלץ לשתף את הפוסט הזה, כך ככל שיותר אנשים יכירו את פעילות העמותה, נוכל להגיע ליותר משפחות.

עבורי ועבור רונית, אשתי, יום ההתנדבות הזה היה תזכורת חשובה:

המורשת האמיתית של ישראל אינה רק במבנים או בסיפורי העבר, אלא באנשים שדואגים זה לזה, כאן ועכשיו.

העמותה הממשיכה להתרחב ומטפלת בכ-160,000 נפשות מדי שנה. היא אימצה טכנולוגיות מתקדמות לניהול מלאי וחלוקה, מפעילה מרכזים דיגיטליים ללמידה, ויוצרת שיתופי פעולה אסטרטגיים עם המגזר העסקי בראשון לציון ובכל הארץ.

עוד מידע אפשר למצוא באתר העמותה: <https://www.pitchonlev.org.il>

כתבה: מלכה סולומונוביץ- נשיאת "לשכת נס".

ב 11.2.2026 התגייסה לשכתנו, "לשכת נס", לציין את ט"ו בשבט בהוסטל לאוטיסטים שבו אנו מתנדבים דרך קבע.

ההיערכות לקראת המפגש הייתה רצינית ומושקעת, פרי עבודה משותפת של חברי הלשכה שהקדישו זמן, מחשבה, לב ויצירתיות כדי ליצור פעילות משמעותית, חווייתית ובעיקר מותאמת לחניכים שאותם אנו כבר מכירים ואוהבים.

יצאנו למקום בהתלהבות עם פרחים יפים לשתילה, חידון חג, מצגת מחשב עם הפעלה מלמדת, סרט

קצר להקרנה, סיפור מיוחד לט"ו בשבט, וגם כיבוד. התאריך והשעה תואמו מראש, ואף הזכרנו ערב קודם לאחראי ההוסטל שאנו מגיעים.

כשהגענו, מצאנו במקום רק שני חניכים. אין ספק שהרגשנו אכזבה לאחר כל ההכנות, אך התעשתנו מהר ובחרנו להסתכל על היש ולא על האין.

עם שני החניכים שהיו, שתלנו יחד את הפרחים הצבעוניים שיאירו את הכניסה להוסטל והפכנו את תחושת האכזבה לזרע של צמיחה ושל משמעות.

ההתנדבות איננה רק רצף של רגעים "מושלמים" או הצלחות מדידות.

היא קודם כול בחירה בערכים, בהתמדה וברצון להיטיב גם כשלא הכול הולך כמתוכנן. מי אנחנו שגרים ידדים? כשעושים טוב – ממשיכים!

תודה גדולה לחברי הלשכה על ההתגייסות, הזמן והעשייה: אלי, איציק, אילנה, חנן, זהבה, נינה ומלכה.

עשייתכם לא הייתה לשווא - היא ביטאה את רוח הנתינה, המחויבות לקהילה והרצון לעשות טוב. וזה המון! מחר הוא יום חדש.

לשכת מעגלים בקירוב ללבבות

כתבה גלית גולוב

במוצ"ש ה 7/3/26 היינו אמורים לחגוג מסיבת פורים, וזו התבטלה בעקבות "שאגת הארי". מובן.

נשיאת "מעגלים", בני ברית, ראשל"צ, עופרה דוד, הציעה מפגש שיח בזום והיתה זו חוויה. עפרה דוד פנתה לחברי הלשכה נגה ואריאל טמיר-

צמד מטפלים זוגי, בשיטת "מיניטימיות".

השניים הנחו את המפגש בזום, אליו הצטרפו הזוגות.

ראשית תרגלנו נשימות, ונרגענו ממתיחות הימים האחרונים.

לאחר מכן כל אחד מהמשתתפים תיאר אירוע משמעותי בעיניו מהשבוע האחרון.

גילינו מהשיתוף את ישראל היפה : עזרה במקלטים, טיפול אנושי בבית החולים, ששיחות הטלפון עם הילדים והנכדים מאירות את היום ולא פסחנו גם על הפחדים המלווים ימים אלה.

לאחר מכן הונחינו לשבת זה מול זו, לעצום עיניים, לפקוח, להביט מתוך סקרנות ובהתחדשות על מי שנמצא למולנו.

הגבר פנה במחמאה במלים טובות לבת זוגו, ולהפך.

היה בכך סוג של התקרבות ואמירה בגוף, "אני אתך. סמוך/סמכי עלי"

השתוקקנו להמשיך, אך ההתראה הקפיצה את כולנו מחלונות הזום אל חדרי הממ"ד והמקלט.

נגה ואריאל יקרים, תודה על שהענקתם לנו, כמעט שעה של קירבה, אינטימיות ורוגע.

ולך עופרה, תודה על יזמה ברוכה, בתקופה מאתגרת.

השמיעי קולך / ענת קורן

כבוד בת מלך....

שירת נשים
מתרת
כשאיין מי שיקשיב.

שרות נשים
מברך
כשאיין שאלות.

רשות נשים
בכפיה מנמסת.

ראשות נשים
רעיון יפה,
לעת עתה.

קול נשים
נעים,
במדת מה.

חרות נשים
בראש חוצות,
טוב לפעמים.

מתירים לנו באחור קל.
הכל פתוח.
כמעט.

ומן השקט
זעקה
ומעש.

11.2.2026

מצאתי שירה

יאיר שרן

בחוץ מלחמה, יוצאים ונכנסים לממ"ד או המקלט. מצב הרוח מדוכדך.

שָׁרַעְפִּי שְׁקֵעוֹ בַּיָּמִים הָעֲצֻבֹת
וְאֲנִי חֲשַׁבְתִּי לְהִשְׁבֵּר
וּבְעוֹד מַעֲשֵׂי רֵאשִׁי טוֹבְעִים
אֲמַרְתִּי נַעֲשֵׂה שִׁירָה.

יִצְאֵתִי לְחַפֵּשׂ אֶת מַחְשְׁבוֹתַי
שֶׁהִתְפַּזְרוּ בְּנִבְכֵי מַחֵי הַמְּפֹתֵל
נִסִּיתִי לְלַקֵּט אַחַת לְאַחַת
וְהֵן עֵקֶשׁ נִיזוֹת קִשׁוֹת לְהִשְׁגָּה

שְׁקַעְתִּי בְּהִרְהוּרִים
אֲסַפְתִּי הַגִּיג וְעוֹד הַגִּיג,
כְּמַעֲשֵׂה תַצְרֵף שְׁלִבְתִּי זֶה בְּזֶה
וְהִנֵּה נוֹבֵט לוֹ רַעֲיוֹן

כְּבִצֵּק הַרְעִיּוֹן צוֹמֵחַ, תוֹפֵחַ
מִתוֹךְ הַכָּאֵב עוֹלָה וְצוֹרֵחַ
נִבְרָאת הַיְצִירָה וּפּוֹרֶחַת
מַחְשְׁבָה חֲפֵשֶׁתִּי
שִׁירָה מְצֵאתִי.

שרה וחייקל (חיים) שיף

צבי תדמור

בעלון הקודם העליתי בפניכם את הדיון הציבורי שהתעורר בעקבות תופעת "הספקולנטים" המתווכים במכירה וקנייה של קרקעות ומגרשים בשנות העשרה של המאה ה-20. דוגמה נוספת מובאת לפניכם, חלקה נוגע לאנשים ולמגרשים במושבה רחובות.

חייקל שיף נולד באימפריה הרוסית (כיום בבלארוס) בשנת 1865. הוריו טוביה ומיטה היו שענים ותכשיטנים שעסקו בייצור ובמכירת שעונים. במקביל ללימודיו בישיבת וולקוביסק רכש את מקצוע השענות בבית העסק המשפחתי. בתום לימודיו הוא נאלץ לחפש את פרנסתו במקום אחר, כי אחיו הבכור, יועד להמשיך את העסק המשפחתי.

1888 שיף עלה לארץ ישראל במטרה לבנות חיים של יצירה ואי תלות כלכלית. כעבור שנה הצטרפה אליו ארוסתו שרה-טובה, לבית לב. השניים נישאו בירושלים, סמוך לעלייתה ב-1889. בתחילה השתקעו בני הזוג ביפו, ובשנת 1900 עברו לשכונה היהודית החדשה נווה שלום. ב-1913 עברו לגור ברחוב הרצל בתל אביב.

ביתם של חייקל ושרה שיף שימש תמיד "בית ועד" ומקום פגישה לעולים חדשים ולכאלה אשר הספיקו כבר להתערות בארץ. בין השאר נפגשו והתדיינו בביתם חלוצים אנשי ביל"ו, ומאוחר יותר תלמידי הגימנסיה העברית הרצליה ובראשם עולים בני עירו: רפאל קלצ'קין ואחיו, אליהו גולומב ואחרים.

שרה עסקה בגמילות חסדים, סייעה להשיא זוגות גלמודים, עזרה לסידורם ואף ארגנה חתונות בביתה ועל חשבונה. היא תרמה והתרימה למספר מוסדות צדקה וסייעה לנזקקים.

שיף היה אחד הפעילים בהקמתו של בית הכנסת שנבנה בנווה שלום ובתקופה יותר מאוחרת היה מהפעילים בהקמתו של בית הכנסת הגדול בתל אביב. הוא פתח חנות שעונים ותכשיטים

ברחוב בוסטרוס ביפו, אשר היה באותם ימים מרכז העסקים הראשי של העיר. העובדה שישב דרך קבע סמוך למשרד ההנהלה של בנק אפ"ק שנפתח ב-1903, הביאה אותו לספק שירותי תיווך פיננסיים

ולהיות שלוחם של פרטים ואגודות שונות כלפי הבנק. הוא רכש מעמד של איש אמין על מנהלי הבנק, מעמד שאפשר לו לקדם עסקות שונות. ביתו הפתוח לכל וחנוותו שבמרכז העסקי הציבו אותו בצומת של זרימת מידע עבור יהודי יפו והמושבות. גם לקוחות ערבים פקדו את בית העסק ומהם למד על הזדמנויות לרכישת קרקעות. ב-1900 הפך את חנות השעונים גם למשרד לתיווך מקרקעין. לאחר שרכש את ביתו בתל אביב, העתיק אליו את משרד התיווך ובמקביל סגר את חנותו בעיר יפו.

שיף הגיע במאי 1904 למושבה רחובות, ביקש וקיבל את אישור האספה הכללית להיות חבר, אזרח המושבה. הוא רכש כרם בשטח של 50 דונם וקנה מניסן קנטרוביץ מגרש בשטח של 997 מ"ר, בדרך יפו, לימים רחוב הרצל, שהיה שייך לבנו שמואל דוד, עמדו עליו בית ורפת.

כעבור 14 שנים, במרץ 1919 רכשו חייקיל שיף ושותפו אייזיק ריבקינד שניים ממגרשיו של צבי קאהן בשטח של 23 דונם עם בתים והיקב שניהל ברחוב יעקב 19-21. כעבור זמן קצר, ביולי 1919 שיף וריבקינד מכרו לאברהם כצנלסון 11 דונם משטח המגרשים שקנו, בצד האחורי. באותו מועד העביר ריבקינד לשיף את מחצית חלקו במגרש. לשיף נותר שטח של 10.8 דונם. אחרי זמן קצר, שיף מכר לאפרים חרל"פ 5.4 דונם הפונים לחזית רחוב יעקב מס' 21, (לימים קנו מיכל ועובד איזנברג את המגרש מחרל"פ ובנו עליו את ביתם, הבית הנושא את השם "הבית האדום"). באוקטובר 1920 שיף מכר לשלום ורטהיים 5.4 דונם של המגרש והבתים שעליו, הפונים לחזית רחוב יעקב מס' 19. ב-1925 שיף מכר את המגרש שקנה ב-1904 בשטח של 997 מ"ר לקלמן גבריאילוב, כיום, ברחוב הרצל מס' 174-172.

בתקופת מלחמת העולם הראשונה גורשו בני משפחתו של שיף מתל אביב, תחילה לאחוזתם ברחובות ואחר כך לפתח תקווה. בתקופת הגירוש חלו כל בני המשפחה במלריה.

בשנים הראשונות לפעילותו שימש שיף בעיקר כמתווך בעסקאות בין ערבים ליהודים. הוא התמחה ברכישת קרקעות מידי השכנים הערבים איתם התיידד, אותן מכר ליהודים. בשנים מאוחרות יותר שימש מתווך בין גואלי הקרקע לבין אנשים פרטיים שביקשו לרכוש לעצמם מגרש. בדרך כלל פעל עם שותפים, בתל אביב ובסביבתה ובמושבות (רחובות, פתח תקווה, גדרה).

הוא היה מעורב ברכישת כרם ג'יבאלי - ביחד עם שותפו לתיווך חיים פלמן, על ידי ועד "אחוזת בית", ראשיתה של העיר תל אביב, שנבנתה על אדמות כרם ג'יבאלי. נתגלו קשיים בדרך

למימוש העסקה שגרמה לעוגמת נפש למתווכים וליחסים עכורים בינם לבין ועד "אחוזת בית" על רקע סירובו של הוועד לשלם את דמי התיווך.

שיף, שהיה מראשוני חברי אגודת אחוזת בית עוד בשנת 1906, ביטל את חברותו באגודה, ולימים נשללה ממנו האפשרות להימנות על מייסדי תל אביב.

עסקת מקרקעין נוספת בה היה שותף ב-1923 הייתה רכישת פרדס מידי יורשי השר משה מונטיפיורי והקמתה של שכונת מונטיפיורי. השניים רכשו מגרמנים, חלקת קרקע נוספת, שהייתה סמוכה למושבה הגרמנית שרונה וצמודה לפרדס מונטיפיורי. אחרי שתכננו את השכונה העתידית, השיגו את אישור הרשויות לתכנון ולפרצלציה, הכשירו לבנייה את השטח שהיה בן 133 דונם, פיצלו אותו לכ-270 חלקות ומכרו אותן. חברי "המזרחי הצעיר" התארגנו כקבוצה וקנו 32 מגרשים. שאר החלקות נמכרו על ידי שפק ושיף ליחידים.

בראשית שנת 1913 רכשה משפחת שיף מגרש בקרן הרחובות הרצל 13 ולילינבלום 26 בתל אביב. היה זה בית חד-קומתי מאלו שהוקמו לאחר הגרלת המגרשים לאחוזת בית, וסביבו

עצים וגינה. במהלך שנת 1925, בעקבות התפתחות המרכז העירוני התל אביבי סביב רחוב הרצל, שופץ והוגדל הבניין על פי תוכניתם של הארכיטקט יוסף ברלין והמהנדס ריכרד פסובסקי, ונוספו לו שתי קומות.

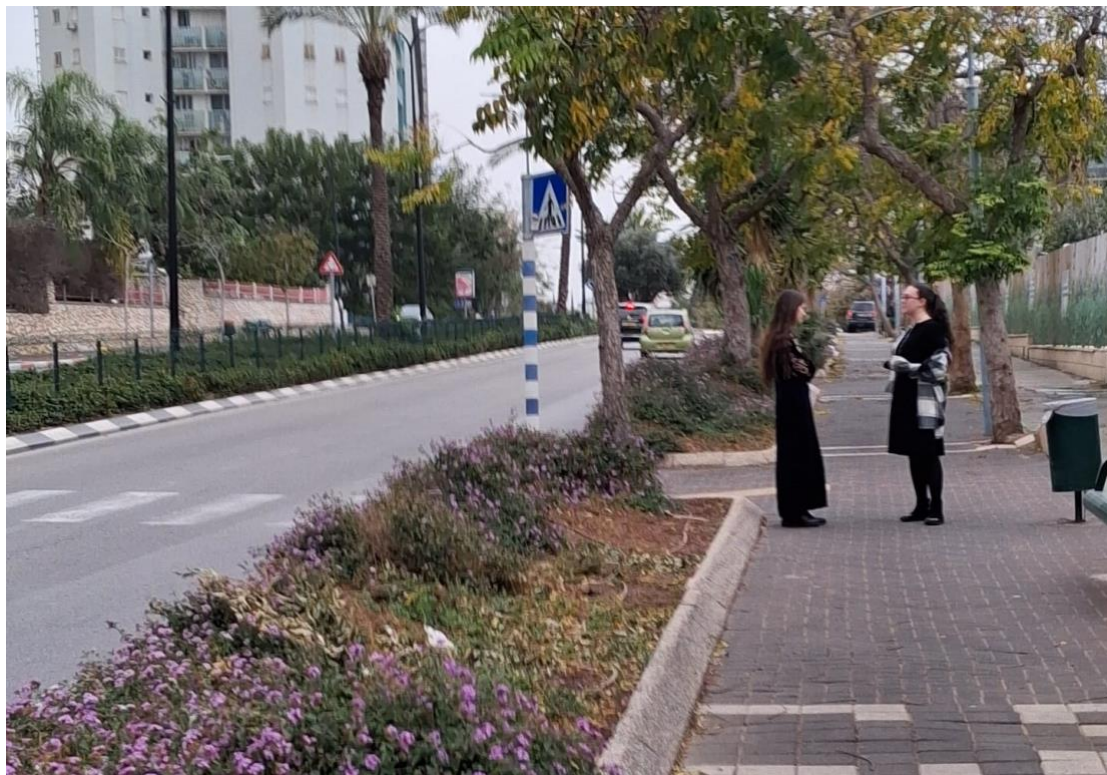

המשפחה השתמשה בבית כעוגן כלכלי, במיוחד אחרי פטירתו של חייקיל שיף ב-1926. הדירות בבניין הושכרו למספר

מוסדות פיננסיים, משרדי נסיעות, מוסדות של המגזר החקלאי של תנועת העבודה, משרדי עורכי דין ואחרים. המשפחה התגוררה בבית זה כל עוד שרה יכלה להמשיך ולנהל את הבית. שרה נפטרה בפברואר 1949. ב-1945 נמכר הבית וכיום הוא משמש, לאחר שעבר תהליך שימור, כמוזיאון לבנקאות "הרצלילינבלום" של בנק דיסקונט. הבית הוכר כאתר מורשת ישראלי בשנת 2011.

לראות, להביט, להתבונן

צילם יוסי רזי

רחובות , מרץ 2026.

נתראה בעלון הבא

תם ולא נשלם